درخت تو گر بار دانش بگیرد به زیر آوری چرخ نیلوفری را

نمونه سوالات امتحانی دی ماه

آیا با بسته جهش کانون آشنا هستید؟

یکی از ابتکارات امسال کانون فرهنگی آموزش(قلم چی) بسته جهش می‌باشد که در ۳ حوزه ، فرایند آموزش شما را تکمیل خواهد کرد و باعث پیشرفت نمرات شما در مدرسه میشود.

✓ **آزمون های تشریحی کانون از دوم دبستان تا دوازدهم: با هدف تمرین بیشتر و بهبود نمرات در مدرسه و امتحانات نیمسال اول و دوم**

✓ **فیلم های آموزشی آفلاین پیشرفت: تدریس توسط مجرب ترین دبیران پرمخاطب کشور، منطبق بر برنامه آموزش و پرورش و کتاب درسی با هدف پیشرفت در مدرسه**

✓ **نرم افزار پلکان یادگیری: شامل آزمون‌های تستی و تشریحی در سطوح مقدماتی و پیشرفته، با امکان ساخت آزمون در هر سطح دشواری**

kanoonBook.ir

برای دریافت جایزه ویژه از کانون بوک و یا آشنایی بیشتر با بسته جهش کانون، عدد ۳۳ را به سر شماره ۹۰۰۰۸۴۵۱ ارسال کنید.

www.kanoon.ir

شماره صندلی	اداره کل آموزش وپرورش شهر تهران مدیریت آموزش وپرورش منطقه ۷ دبیرستان معصومیه دوره دوم	مهر آموزشگاه درتمام صفحات زده شود

نام ونام خانوادگی:	کلاس/پایه: دوازدهم	رشته: معارف و انسانی	نام دبیر: خانم عبدی	نام درس: علوم و فنون ادبی۳
تاریخ امتحان: ۱۴۰۴/۱۰/۲۲	مدت امتحان: ۷۰ دقیقه	نوبت صبح	ساعت شروع ۷:۳۰	تعداد صفحه : ۴

نام مصحح:	نمره باعدد:
تاریخ و امضاء :	نمره باحروف:

ردیف	سوالات	بارم

تاریخ ادبیات (۲نمره)

۱. پرچمدار «سبک بازگشت ادبی» کدام شاعر است؟ (۲۵/۰)

۲. درست یا نادرست بودن عبارات زیر را انتخاب کنید. (۵/۰)

الف) مضمون شعر شاعران دوره‌ی چهارم معاصر تا انقلاب اسلامی بیشتر نقد اجتماعی است (درست، نادرست)

ب) «شعر نو تغزلی» از گسترده‌ترین جریان‌های دورهٔ سوم شعر معاصر است (درست، نادرست)

۳. جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید. (۵/۰)

الف) در اواسط دورهٔ قاجار، شاعران خود را وقف مردم کردند و به ..... بیش از صور خیال توجه داشتند.

ب) در ادبیات دورهٔ بیداری، شعر برای آنکه بتواند با توده مردم ارتباط برقرار کند ..... را برگزید تا قابل فهم‌تر باشد.

۴. پدید آورندگان آثار زیر را بنویسید.

الف) سبک‌شناسی: ب) منشآت: ج) تاریخ بیداری ایرانیان:

سبک‌شناسی (۲نمره)

۱. دو مورد از عوامل علل کم توجهی در کاربرد جمله‌ها و ترکیب‌های زبانی شعر دورهٔ بیداری را بنویسید. (۵/۰)

۲. چه عاملی زمینهٔ ظهور شعر نو در دورهٔ بیداری فراهم کرد؟ (۵/۰)

۳. شاخص‌ترین شاعران حوزهٔ توجه به مردم در شعر بیداری را نام ببرید. (۵/۰)

۴. جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید. (۵/۰)

الف) نثر فارسی پیشتازتر از شعر فارسی در دورهٔ بیداری قید و بندهای نثر مصنوع و فنی را کنار می‌گذارد و ..... می‌شود.

ب) یکی از ضعف‌های تکنیکی در اغلب داستان‌های مشروطه حضور ..... است.

موسیقی شعر (۶نمره)

۱. اختیار زبانی «کوتاه کردن مصوت بلند» در کدام گزینه به کار نمی‌رود. (۲۵/۰)

الف) جادویی ب) ساقی کوثر ج) مویی سپید د) بازی دهر

۲. با توجه به بیت « من و تو غافلیم و ماه و خورشید / بر این گردون نیست غافل » به سؤالات پاسخ دهید. (۵/۰)

الف) اختیار زبانی (حذف همزه) در چندمین رکن مصرع دوم وجود دارد؟

www-kanoon-ir

ب) کدام اختیار زبانی را در هجای سوم مصراع اول دیده می‌شود؟

۳. تقطیع عبارات زیر با کدام اختیارات شاعری مطابقت دارد؟ (۵/۰)

الف) گردآفرید : (– – u-u) ب) سوی من :(uu –)

۴. در بیت زیر واژه‌ای بیابید که مصوت بلند «ی» در آن همواره کوتاه تلفظ می‌شود. (۲۵/۰)

« من نمی‌گویم زیان کن یا به فکر سود باش / ای زفرصت بی‌خبر ، در هر چه هستی ، زود باش »

۵. وزن کدام بیت همسان و کدام بیت ناهمسان است؟ (۵/۰)

الف) به حسن و خلق وفا کس به یار ما نرسد / تو را در این سخن انکار ما نرسد

ب) محمد کافرینش هست خاکش / هزاران آفرین بر جان پاکش

۶. در بیت : «پیش کمان ابرویش لابه همی کنم ولی / گوش کشیده است از آن گوش به من نمی‌کند» به سؤالات پاسخ دهید. (۱نمره)

الف) شاعر از کدام اختیار زبانی استفاده کرده است.

ب) وزن این بیت را بنویسید.

۷. برای بیت زیر کدام وزن ترجیح دارد؟ چرا؟

« تا رفت مرا از نظر آن چشم جهان بین / کس واقف نیست که از دیده چه‌ها رفت »

الف) مستفعلُ مستفعلُ مستفعلُ مستف

ب) مفعولُ مفاعیلُ مفاعیلُ فعولن

۸. واژهٔ « روز افزون » را یک بار با حذف همزه و یک بار بدون حذف همزه تقطیع کرده و وزن آن را بنویسید. (۱نمره)

الف) با حذف همزه :

ب) بدون حذف همزه :

۹. بیت زیر را تقطیع کرده و به دو صورت بُرش بزنید و وزن هر دو را بنویسید ، و دلیل اینکه به دو صورت برش می‌زنید را بنویسید. (۲نمره)

دی شیخ با چراغ همین گشت گِرد شهر / کز دیو و دد ملوان انسانم آرزوست.

تحلیل نظم و نثر (۴نمره)

۱. با توجه به شعر زیر به سؤالات پاسخ دهید. (۷۵/۰)

پروانه و شمع و گل شبی آشفتند / در طرف چمن

وز جور و « جفای دَهر » با هم گفتند / بسیار سخن

شد صبح ، نه پروانه به جا بود و نه شمع / ناگاه صبا

www-kanoon-ir

الف) قالب این شعر چیست؟
ب) این قالب در دورهٔ مشروطه ظهور پیدا کرد. (درست ، نادرست)
ج) یک آرایهٔ ادبی برای ترکیب مشخص شده بنویسید.

۲. با توجه به متن زیر از « دهخدا » به سوالات پاسخ دهید. (۱نمره)
« وای وای ! الهی روده‌ات ببره، چقدر حرف می‌زنی؟! حوصلم سر رفت! آفتابه لگن شش دست، شام و ناهار هیچی! گفت : عسل و خربزه با هم نمی‌سازند، نخور. ولی خورد، یک ساعت دیگر یارو را دید که مثل مار به خودش می‌پیچد. گفت: نگفتم نخور؟ این دو با هم نمی‌سازند، گفت حالا که این دو خوب با هم ساخته‌اند، که من یکی را از میان بردارند .... »
الف) کدامیک از این ویژگی‌ها در متن بالا نیست (عامیانه‌نویسی، تکلف)

ب) یک ضرب‌المثل به کار رفته در متن بالا را بنویسید.

ج) مفهوم « درد شدید داشتن » از کدام عبارت برداشت می‌شود؟
د) مجموعه نوشته‌های طنزآمیز سیاسی- اجتماعی این نویسنده چه نام دارد؟

۳. با توجه به متن زیر که برگرفته از کتاب «تاریخ بیداری ایرانیان» است به سؤالات مطرح شده پاسخ دهید. (۷۵/۰)
«مشاهده می‌کنیم که در مجاری سنهٔ ۱۲۶۵ بسیاری از امور را که دلالت دارد بر بیداری ایرانیان و باعث و مسبّب آن را جز مرحوم میرزا تقی خان امیر نظام، احدی را سراغ نداریم، چه آن بزرگ مرد که به قابلیت خود از پستی به بلندی رسید. دوست و دشمن او را از نوادر دهر شمردند و کارهای امیر نظام از ترتیب و انتظام قشون و اصلاح کار دفتر و مالیّه که خرج، دو کرور اضافه بر دخل بود.
الف) این نوشته نشان‌دهنده کدام دوره تاریخی است؟
ب) دو ویژگی ادبی متن بالا را بنویسید.

ج) نویسندهٔ متن بالا چه کسی است؟

۴. شعر زیر را بخوانید و به سؤالات پاسخ دهید. (۱.۵)
غلغلی انداختی در شهر تهران ، ای قلم / خوش حمایت می‌کنی از شرع قرآن ای قلم
گشت از برق تو ظاهر نور ایمان ای قلم / مشکلات خلق گردد از تو آسان ای قلم «سید اشرف الدین گیلانی»
الف) چهار آرایه (غیر تکرار) را بیابید. (۱نمره)

ب) شعرهای سید اشرف الدین گیلانی در چه روزنامه‌ای به چاپ می‌رسید. (۲۵/۰)
ج) شعرهای سید اشرف الدین به چه زبانی بود؟ (۲۵/۰)

زیبایی‌شناسی ۶ نمره
۱. با توجه به بیت زیر به سؤالات پاسخ دهید. (۵/۰)
« چیست این سقف بلند سادهٔ بسیار نقش/ هیچ دانا زین معما در جهان آگاه نیست
الف) تضاد در یک امر در کدام مصرع وجود دارد مشخص کنید.
ب) این نوع تضاد سبب خلق چه آرایه ای شده است؟

www-kanoon-ir

۲. آرایهٔ مناسب را از داخل کمانک انتخاب کنید. (۵/۰)
الف) عاکفان کعبهٔ جلالش به تقصیر عبادت معترف که : « ما عبدناک حقّ عبادتِک» (تضمین ، تلمیح)
ب) در نیابد حال پخته هیچ خام / بس سخن کوتاه باید والسّلام (تضاد ، متناقض نما)

۳. آرایهٔ متناقض نما را در بیت زیر مشخص کنید و دلیل خود را بنویسید. (۵/۰)
عجب مدار که در عین درد خاموشم / که درد یار پری چهر عین درمان است

۴. در ابیات زیر لف و نشر را مشخصن کنید. نوع لف و نشر را بنویسید. (۱.۵)
الف) گر ندیدی قبض و بسط عشق را در یک بساط / گریهٔ مینا نگر خندیدن ساغر ببین

ب) منعم مکن از دیدن قد و رخ و چشمش/ من انس به سرو و گل و بادام گرفتم

۵. تضمین را در سرودهٔ زیر مشخص کنید، هاتف اصفهانی در این سروده، شعر کدام شاعر را تضمین کرده است؟
مَهِ من نقاب بگشا زجمال کبریایی/ که بُتان فرو گذارند اساس خودنمایی

شده انتظارم از حد چه شود ز در درآیی/ ز دو دیده خون فشانم زغمت شب جدایی

چه کنم که هست اینها گل باغ آشنایی

۶. شاعر در بیت زیر به کدام داستان اشاره کرده است؟ کاربرد این داستان موجب پیدایش کدام آرایهٔ ادبی شده است؟
« یارب این آتش که بر جان من است / سرد کن زان سان که کردی بر خلیل

۷. جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید. (۱)
الف). لف در لغت به معنی ..... و نشر به معنی ..... است.
ب) گنجاندن یک مفهوم بلند در سخنی کوتاه ..... است.
ج) تضمین در لغت به معنی ..... است.
۸. در بیت « از« اسب.»« پیاده »شو بر نطع زمین رخ نه / زیر پی «پیلش» بین« شهمات »شده نعمان »
واژه های که مشخص شده است کدام آرایهٔ ادبی را ایجاد نموده است. (۲۵/۰)
۹. برجسته ترین آرایهٔ « بدیع معنوی» بیت :
«آب آتش فروز ، عشق آمد / آتش آب سوز عشق آمد » چیست ؟ یک نمونه از آن را در بیت مشخص کنید (۵/۰)

۱۰. با توجه به سروده های زیر ، کدام داستان مشترک در ذهن مخاطب تداعی می شود؟ (۲۵/۰)
الف) گفت آن یار کزو گشت سرِ دار بلند / جرمش این بود که اسرار هویدا می کرد

ب) در آینه دوباره نمایان شد / با ابر گیسوانش در باد / باز آن سرود سرخ اناالحق ورد زبان اوست

موفق باشید